

Ersättningsrapport 2020

INLEDNING

Systembolaget är ett statligt ägt bolag. Vår vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. Visionen ska vi nå genom vårt uppdrag: Att med ensamrätt och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar. Systembolaget finns till för alla i Sverige och vårt syfte är att begränsa alkoholens skadeverkningar i samhället. I detta arbete är våra medarbetare vår viktigaste resurs. Systembolaget vill att alla medarbetare presterar fullt ut i sitt bästa jag, i linje med våra mål och visioner. Det uppnår vi på Systembolaget genom att inspirera till engagemang och därmed till goda prestationer. Det handlar om att uppfylla förväntningar, ha tydliga mål och riktlinjer. Ett framgångsrikt genomförande av Systembolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Systembolaget kan erbjuda konkurrenskraftig tillika måttfull ersättning.

Denna rapport beskriver hur riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare för Systembolaget AB, antagna av årsstämman 2020, tillämpades under år 2020. Rapporten innehåller även information om ersättning till verkställande direktören och företagsledningen. Rapporten har upprättats i enlighet med aktiebolagslagen och Kollegiet för svensk bolagsstyrning Regler om ersättningar till ledande befattningshavare och om incitamentsprogram.

Ytterligare information om ersättningar till ledande befattningshavare finns i not 6 (Medarbetare) på sidorna 83-88 i Systembolagets Ansvarsredovisning för 2020. Information om ersättningsutskottets arbete under 2020 finns i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 57-68 i Systembolagets Ansvarsredovisning 2020. Styrelsearvode omfattas inte av denna rapport utan beslutas årligen av årsstämman och redovisas i not 6 på sidan 84 i Systembolagets Ansvarsredovisning 2020.

VIKTIGA HÄNDELSER 2020

- På årsstämman den 23 april antogs nya "Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i Systembolaget AB" som uppdaterats utifrån den nya ägarpolicyen för statligt ägande som beslutades av regeringen den 27 februari 2020.

FINANSIELL STÄLLNING

Systembolagets försäljning har ökat under 2020 och ackumulerat för året uppgick intäkterna till 36 737 (32 211) miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 14 procent. Försäljningsvolymen ökade under samma period med 11 procent framförallt som en följd av Covid-19. Från pandemins utbrott i Sverige i mars har ett minskat resande med begränsad resandeförsele och mindre frekventa restaurangbesök gett tydliga effekter på Systembolagets försäljning som ökat. Den högre försäljningsvolymen antas därför till stor del bero på att det är Systembolagets andel av den totala konsumtionen som ökat. Alkoholkonsumtionens utveckling under pandemin har noggrant följts med må-

natliga mätningar av Norstat, där resultatet visar att det är fler som minskat än ökat sin konsumtion.

Rörelseresultatet för året uppgick till 542 (229) miljoner kronor. Förutom ett ökat bruttoresultat påverkades rörelseresultatet också framförallt av ökade personalkostnader kopplade till en ökad volym både för butik och depå. Förändrade köpmönster under pandemin har medfört en kraftig ökning av antalet kundbeställningar, många med hemleverans vilket har påverkat fraktkostnaderna samt andra volymdrivna kostnader under året. Effektiviseringsåtgärder har också genomförts under året, exempelvis med kontantfria kassor i butik.

Avkastningen på eget kapital uppgick per den sista december rullande 12 månader till 28 (15) procent. Avkastning på eget kapital har sedan föregående år ökat markant framförallt hänförligt till ett högre bruttoresultat med en ökad försäljningsvolym.

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent. Per den sista december uppgick soliditeten till 26 (26) procent.

För mer information se Systembolagets Ansvarsredovisning 2020.

FÖRETAGSLEDNING

Systembolagets företagsledning består av verkställande direktören samt ytterligare nio personer. Systembolaget genomförde 2019 en omorganisation och delade upp verksamhetsområdet Erbjudande i flera avdelningar samt utökade med en ny avdelning för e-handel. Förstärkningen har gjorts för att bättre kunna möta kundernas behov och omvärldens förväntningar. Företagsledningen utökades i juni och juli 2019 med direktörer för avdelningarna Strategi och erbjudande, Sortiment, inköp och varuförsörjning, Kommunikation samt den nya avdelningen E-handel. I samband med detta beslutades även att inte tillsätta någon ny vice VD.

Ersättningar till företagsledning (TSEK)	År	Fast ersättning		Rörlig ersättning	Pension	Total ersättning	Andel fast ersättning
		Grundlön	Förmåner ¹				
Magdalena Gerger, Verkställande direktör	2020	5 106	41	—	1 542	6 689	100%
	2019	4 936	62	—	1 544	6 542	100%
Marie Nygren, vice VD, direktör verksamhetsområde Erbjudande t.o.m 2019-07-04	2020	—	—	—	—	—	—
	2019	1 392	48	—	636	2 076	100%
Chatarina Eriksson, HR-direktör fr.o.m 2019-06-01	2020	1 872	104	—	564	2 540	100%
	2019	1 076	74	—	260	1 410	100%
Tobias Frohm, Direktör E-handel fr.o.m 2019-06-01, dessförinnan HR-direktör	2020	2 539	93	—	844	3 476	100%
	2019	2 373	103	—	770	3 246	100%
Charlotte Hansson, Ekonomidirektör	2020	2 868	70	—	747	3 685	100%
	2019	2 776	74	—	704	3 554	100%
Hans Jungland, Försäljningsdirektör	2020	2 679	109	—	988	3 776	100%
	2019	2 563	113	—	945	3 621	100%
Eva Listi, IT-direktör	2020	2 397	106	—	818	3 321	100%
	2019	2 319	97	—	706	3 122	100%
Gustav Lovén, Direktör Strategi & Erbjudande, fr.o.m 2019-07-01	2020	1 713	52	—	386	2 151	100%
	2019	798	23	—	112	933	100%
Sara Norell Murberger, Direktör Sortiment, Inköp och varuförsörjning	2020	2 447	71	—	953	3 471	100%
	2019	1 396	39	—	437	1 872	100%
Malin Sandquist, Direktör Bolag & Samhälle	2020	2 426	75	—	600	3 101	100%
	2019	2 518	97	—	572	3 187	100%
Kristina Stutterheim, Kommunikationsdirektör	2020	1 938	30	—	430	2 398	100%
	2019	1 080	5	—	184	1 269	100%

1) Förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring och lunch. I ansvarsredovisningen 2020 i not 6 anges endast tjänstebil.

Årlig förändring ersättning till Verkställande direktör (TSEK)	2016 vs 2015	2017 vs 2016	2018 vs. 2017	2019 vs. 2018	2020 vs. 2019	Räkenskapsår 2020
Magdalena Gerger, Verkställande direktör	+291 (5%)	+293 (5%)	+244 (4%)	+217 (3%)	+147 (2%)	6 689
Finansiella nyckeltal¹ (MSEK)						
Rörelseresultat	+38 (21%)	+53 (24%)	-43 (-16%)	+2 (1%)	+313 (137%)	542
Årets resultat	+91 (46%)	-7 (-2%)	-102 (-36%)	+60 (33%)	+231 (96%)	471
Avkastning på eget kapital	50%	-4%	-34%	36%	80%	28%
Soliditet	0%	-1%	-8%	1%	2%	26%
Genomsnittlig ersättning heltidsanställd, övriga anställda² (TSEK)						
Heltidsanställd Systembolaget AB	1%	3%	2%	3%	1%	362

1) För ytterligare analys av finansiella nyckeltal, se Systembolagets ansvarsredovisning 2020.

2) Systembolaget har två löneavtal, ett med Unionen och ett med Akademikerförbunden, bägge avtalen prolongerade under 2020 till och med 30 november 2020, vilket påverkar jämförelsen 2020-2019.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING OCH ANDRA ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Systembolaget följer såväl de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som bolaget antagit på årsstämman som regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Systembolaget följer också Kodens principer för fastställande av ersättning till ledande befattningshavare genom att beslut om sådana ersättningar fastställs genom formaliserade och transparenta processer.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Ersättningen ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Ersättningen till ledande befattningshavare får bestå av följande komponenter: fast grundlön, avgångsvederlag, pensionsförmåner och övriga förmåner. Inga former av rörlig lön får förekomma.

Pensionsförmånen följer en på Systembolaget tillämpad kollektiv pensionsplan och premien bestäms av den kollektiva pensionsplanens villkor. En utökning av den kollektiva pensionsplanen tillämpas på ersättning över en viss nivå och pensionsförmånen är då avgiftsbestämd med en avgift om högst 30 procent av överskjutande lönedel.

Övriga förmåner får innefatta bl.a. förmånsbil enligt Systembolagets vid varje tillfälle gällande policy och sjukförsäkringsförmån. Övriga förmåner uppgår till högst 10% av den fasta årliga grundlönen. Ersättning vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom ska följa villkor i tillämpat kollektivavtal.

BESLUTSPROCESS FÖR ATT FASTSTÄLLA ERSÄTTNING

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott vars ledamöter är oberoende i förhållande till Systembolaget och bolagsledningen. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Styrelsen ska årligen upprätta förslag till nya riktlinjer och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Ersättningsutskottet ska följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer inom Systembolaget. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman.

Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktör eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

FÖRÄNDRINGAR I RIKTLINJERNA

Systembolagets riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare uppdaterades på årsstämman 2020-04-23 för att följa regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande.

AVVIKELSE FRÅN PRINCIPERNA RESPEKTIVE RIKTLINJERNA

Inga avsteg har gjorts under 2020 från regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Avsteg har heller inte gjorts från de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som bolaget antagit på årsstämman.